

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2021. до 2025. године

*** ОПШТИНА ЖИТОРАЂА ***

УВОД

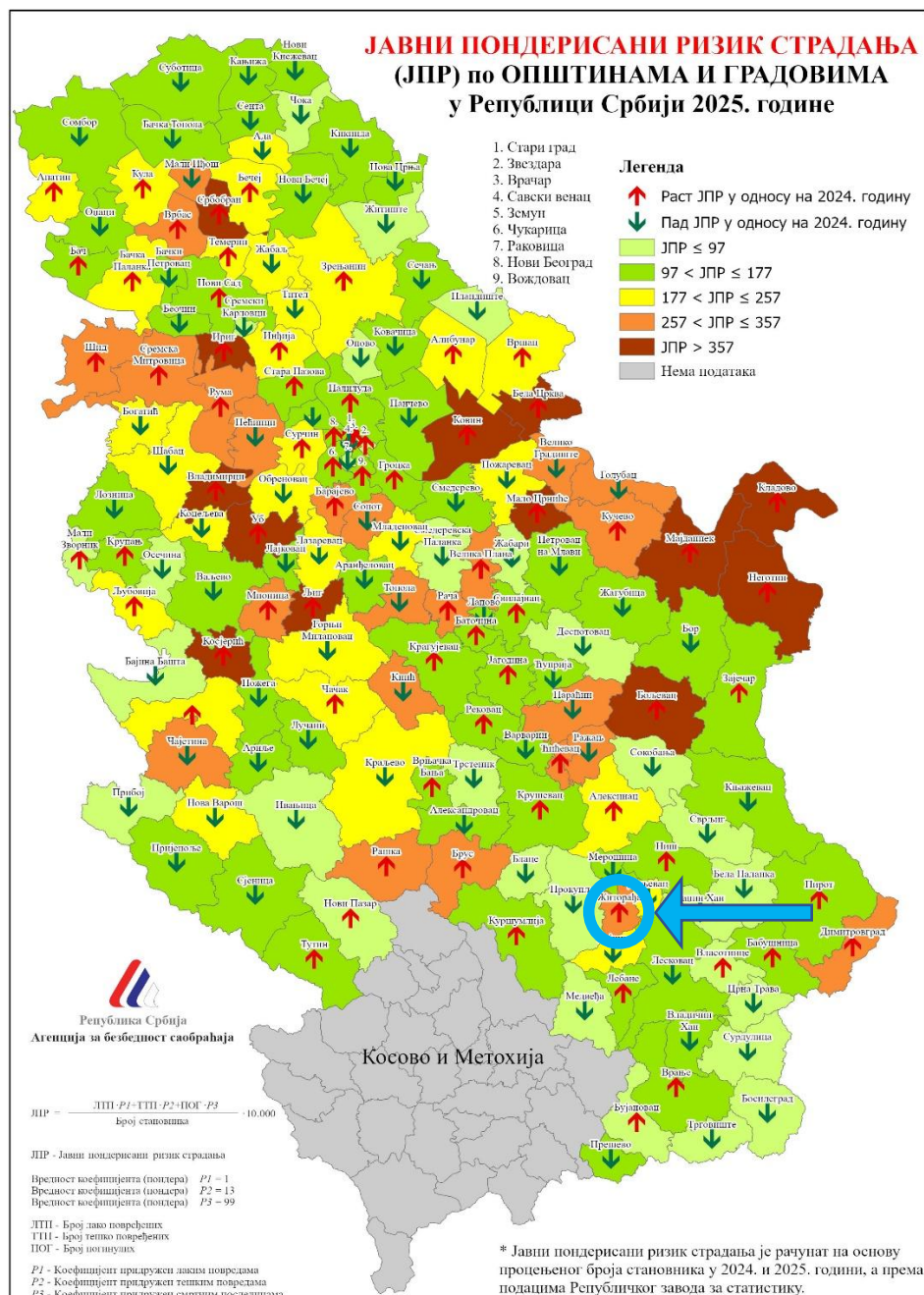
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2021. до 2025. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2025. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Житорађа. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2021-2025. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Житорађа. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Житорађа.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

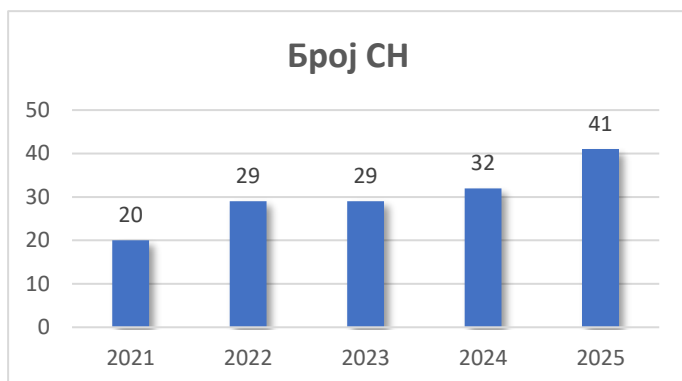
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација **„НАЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ“**, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2025. ГОДИНЕ

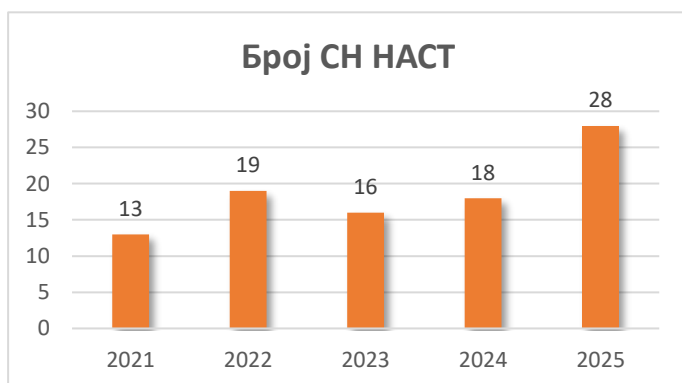

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2025. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2025. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Житорађа припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2025. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2024. годину. Ова локална самоуправа је на **141. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2025. годину.

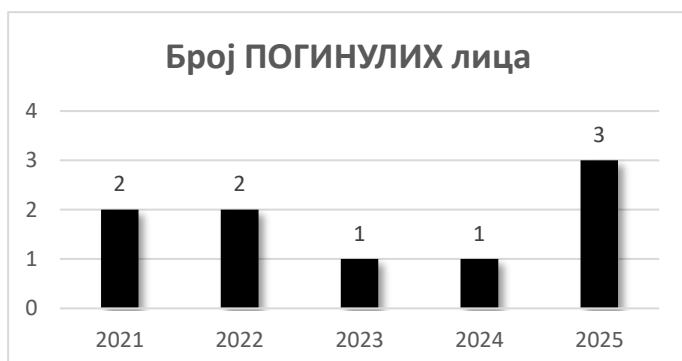
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2021-2025. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је **151**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је **94**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је **9**.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је **120**.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2021-2025. ГОДИНА)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

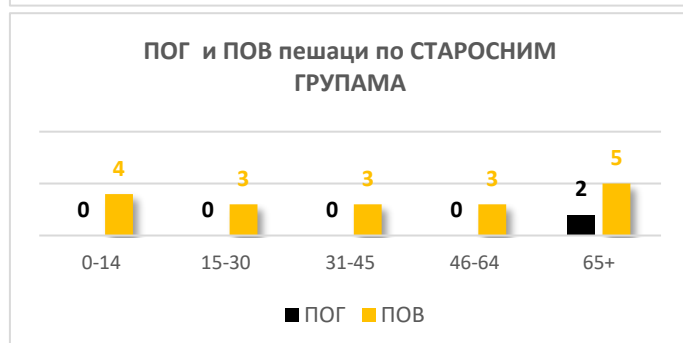
Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **лица у СН са тракторима**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

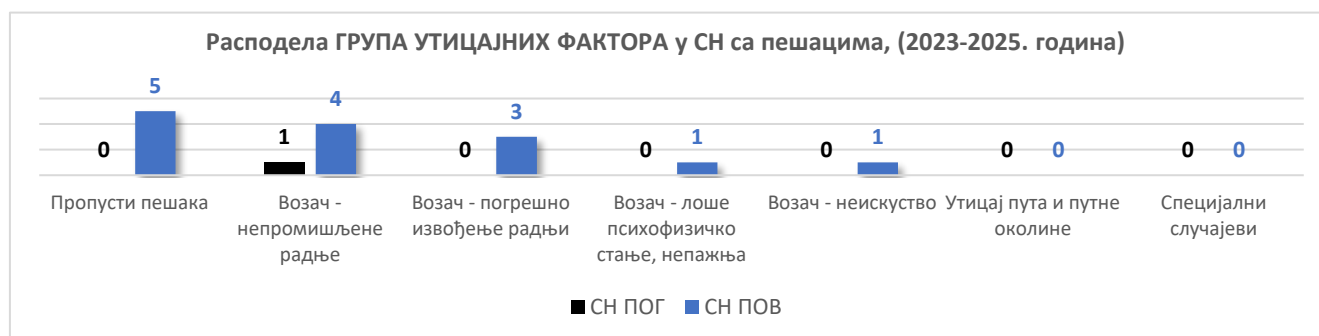
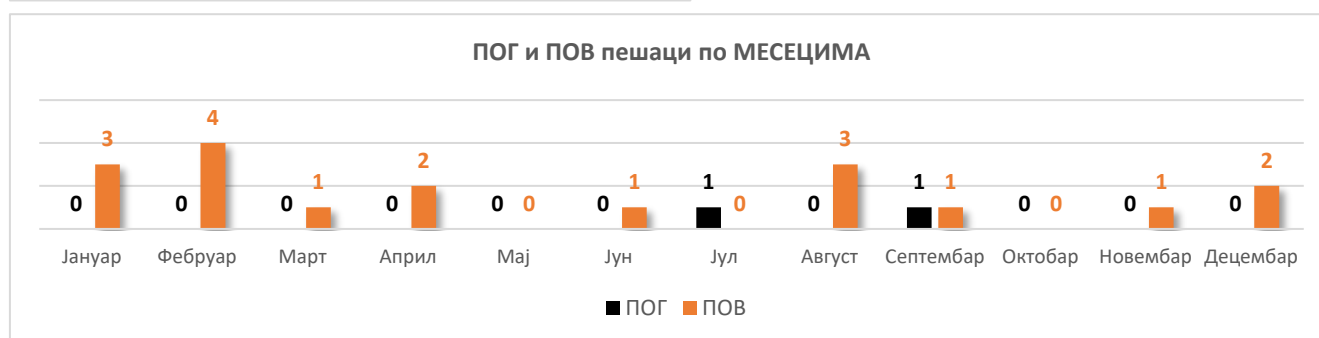

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 године**.

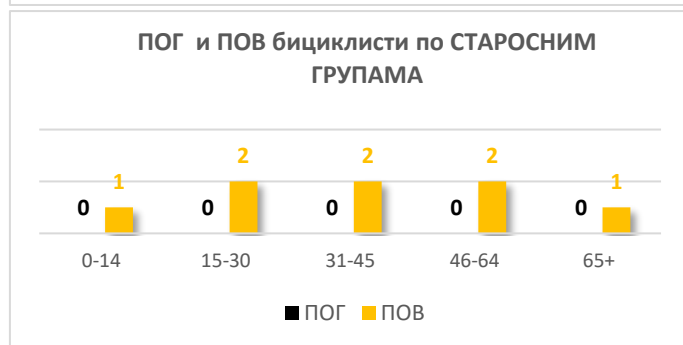
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. ГОДИНА)

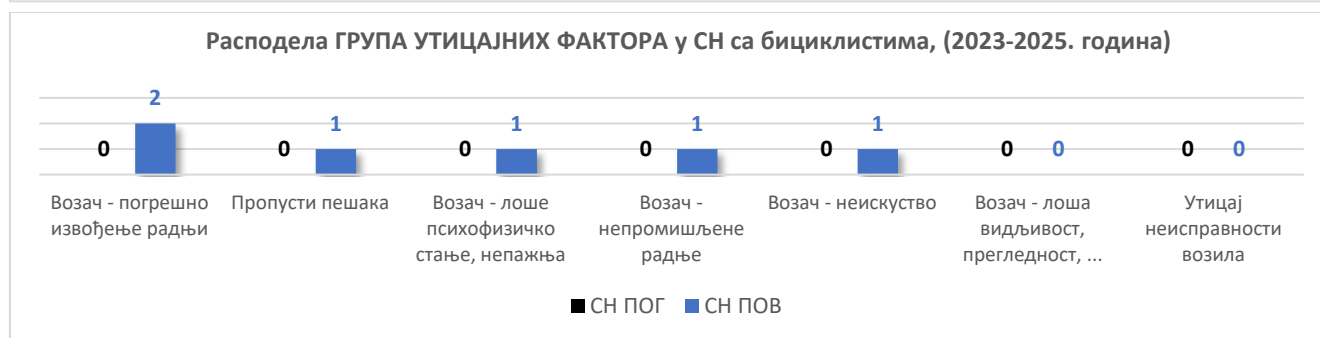
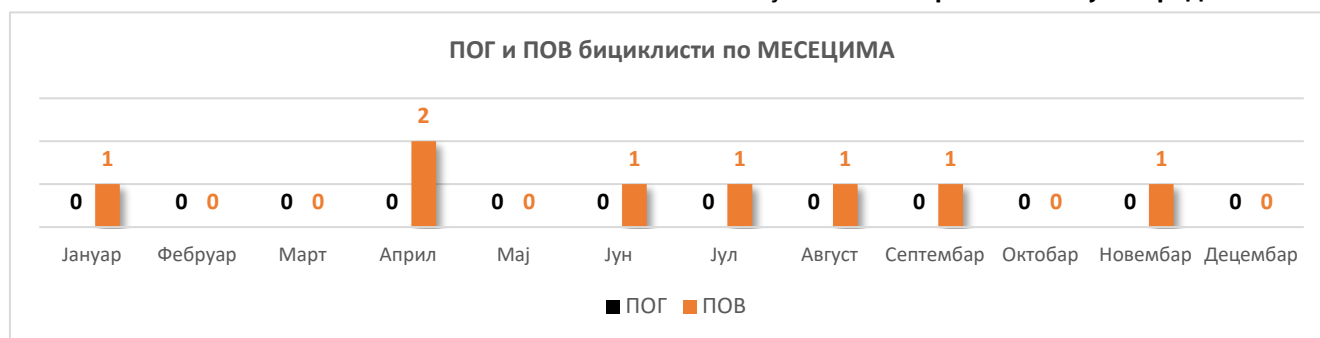
- Погинула су два пешака, што чини **22%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 24% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **18**, што чини **15%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **фебруару**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака су **Пропусти пешака** и **Возач - непромишљене радње**.

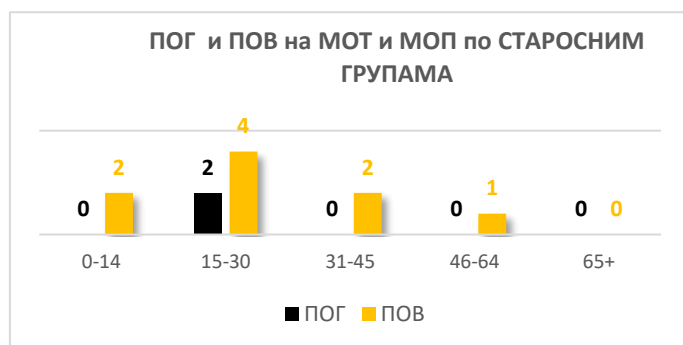
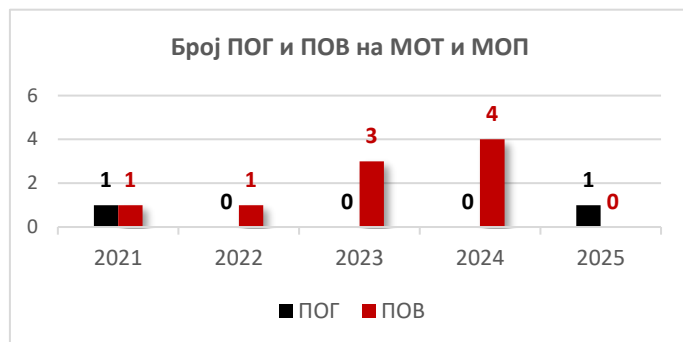
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. ГОДИНА)

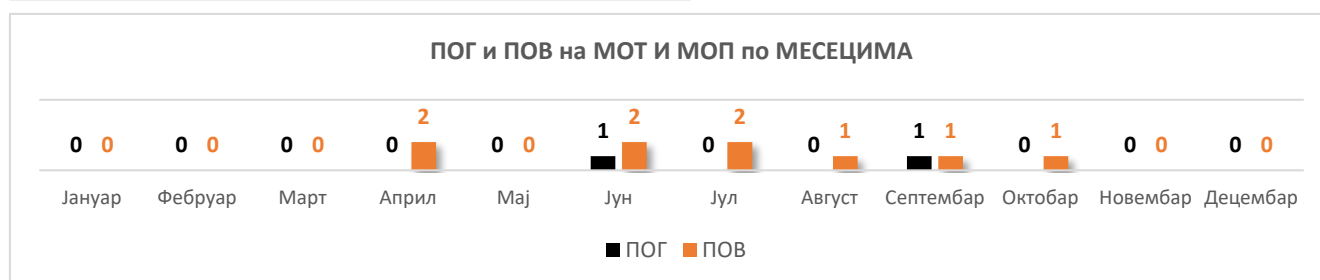
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији бициклисти чине 8% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 8, што чини 7% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица у СН).
- По два настрадала бициклиста припадала су старосним групама **15-30, 31-45, 46-64** године.
- Бициклисти највише страдају у **априлу**.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста је **Возач - погрешно извођење радњи**.

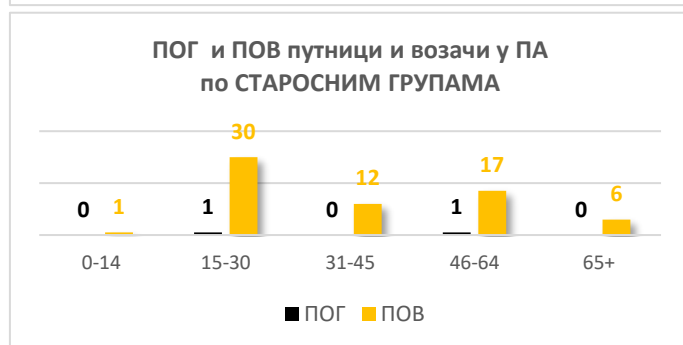
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

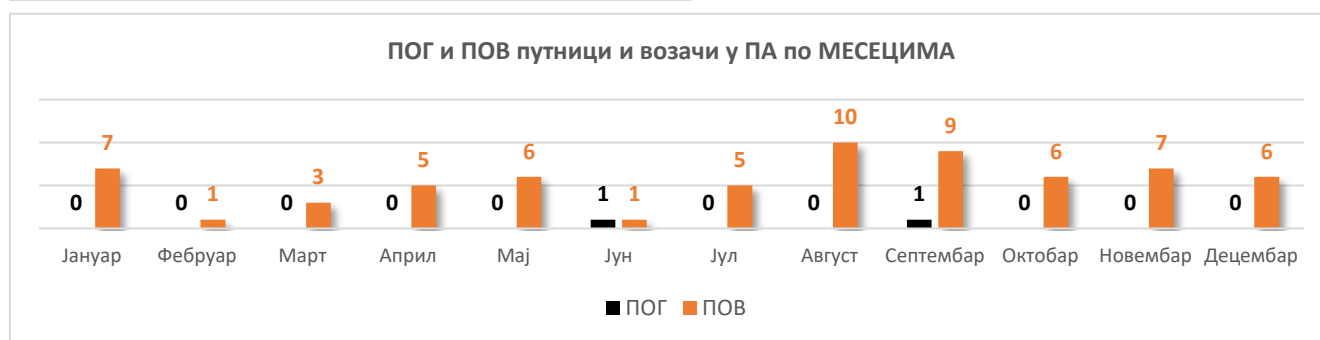
- Погинула су два лица на моторизованим двоточкашима, што чини 22% погинулих лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 11% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 9, што чини 8% повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП је **Возач - погрешно извођење радњи**.

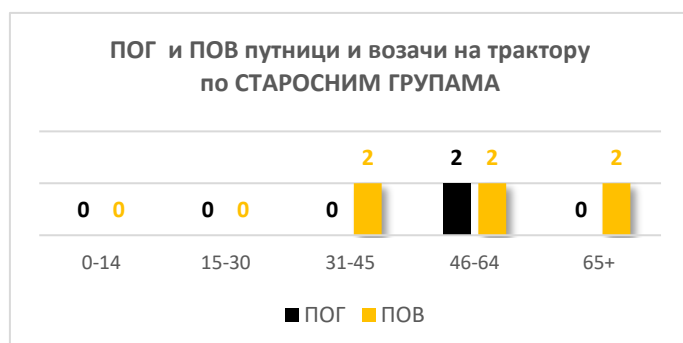
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

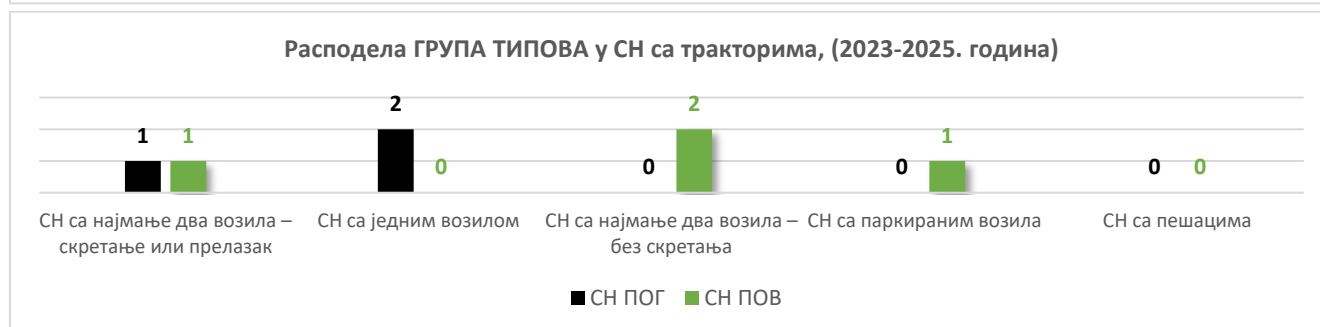
- Погинула су два лица у ПА, што чини **22%** погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 47% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 66, што чини **55%** повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 62% повређених).
- Највише настрадалих **возача и путника у ПА** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица у ПА највише страдају у **августу и септембру**.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са ПА најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** у СН са учешћем ПА је **Возач - непромишљене радње**.

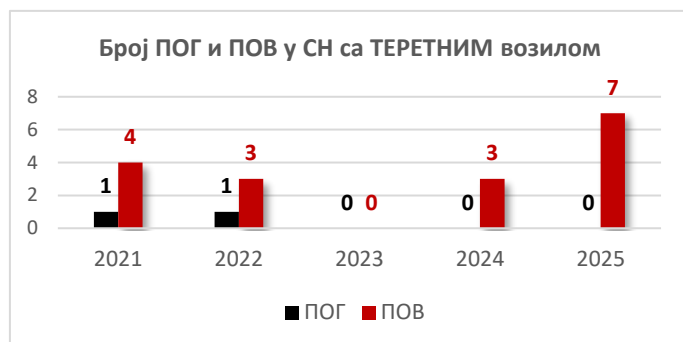
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

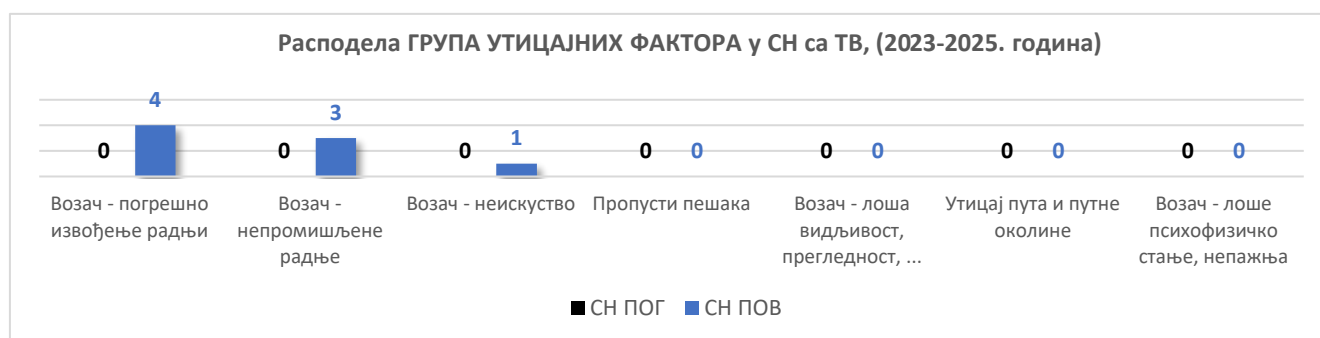
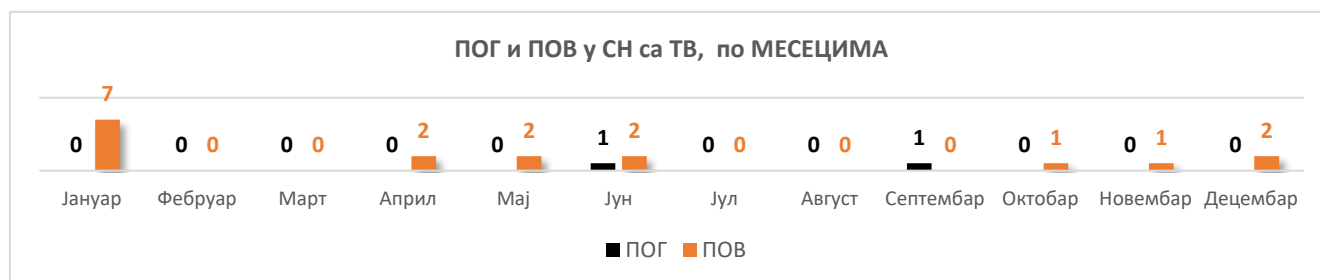
- Погинула су 4 лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини 44% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 8% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих лица на тракторима је међу лицима старости 46-64 године.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у јуну.
- У периоду од 2023. до 2025. године код СН са тракторима најчешће су евидентиране групе типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак, СН са једним возилом и СН са најмање два возила – без скретања (по две незгоде у свакој од група).
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је Возач - непромишљене радње.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

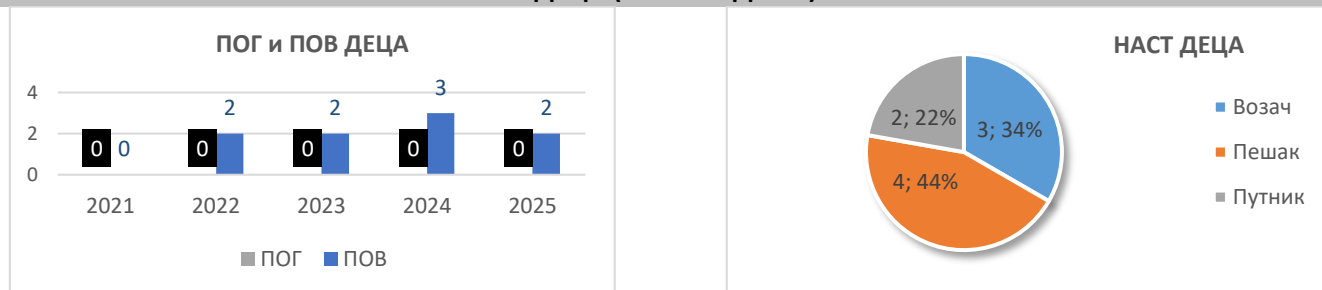

- Погинула су два лица у СН са учешћем теретних возила, што чини **22% погинулих лица у СН** (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 22% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине **14% повређених лица у СН** (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 15% повређених).
- Највише настрадалих лица у теретном возилу је међу лицима старости **31-45 и 46-64 године**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **јануару**.
- У периоду од 2023. до 2025. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - погрешно извођење радњи**.

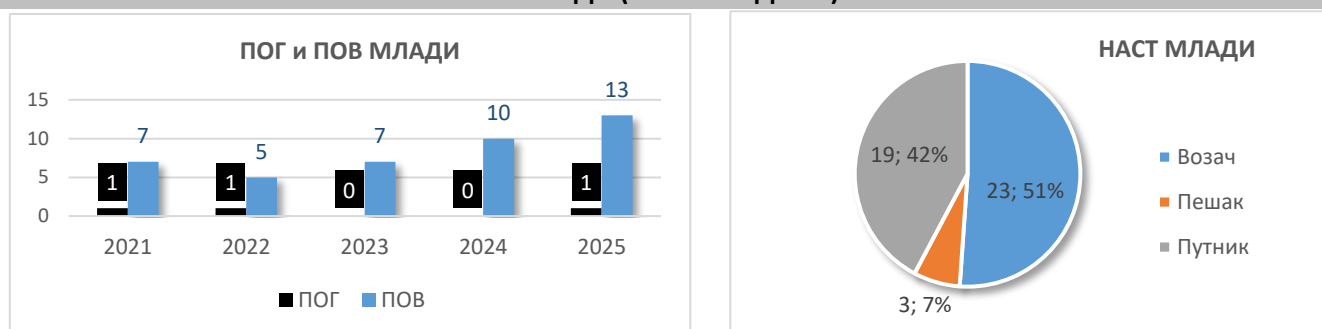
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2021-2025. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

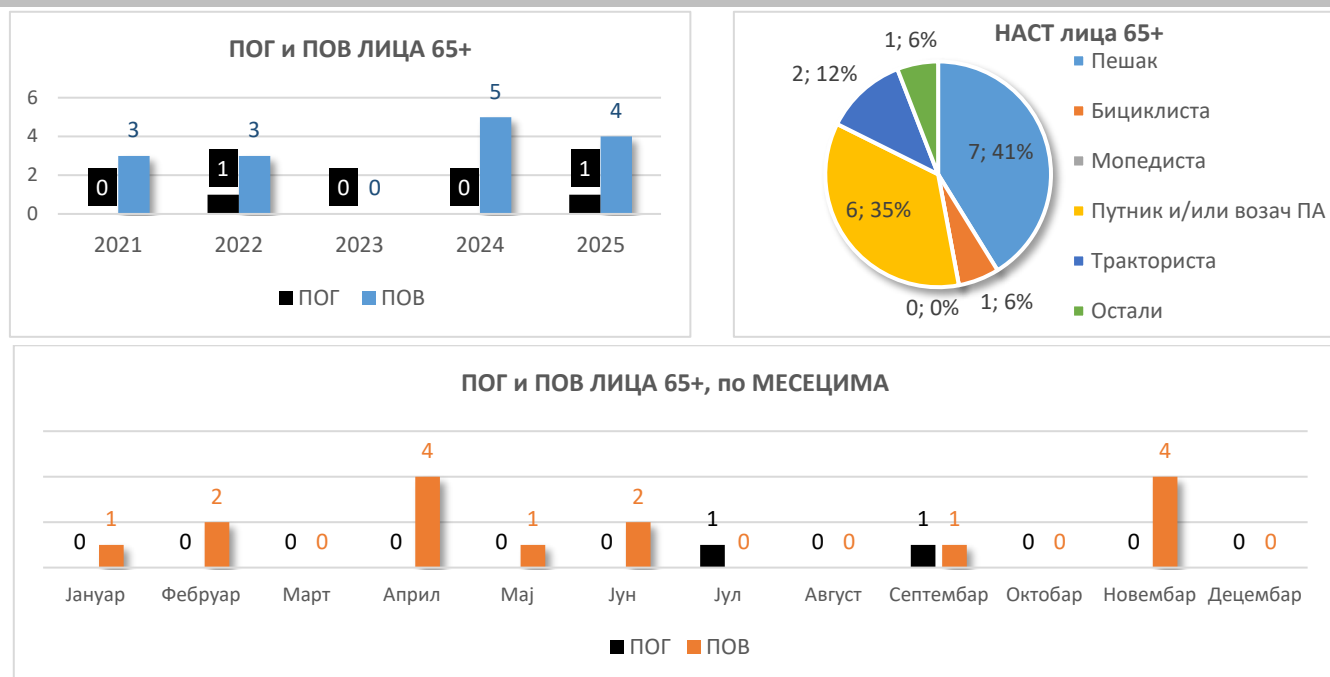
- Број **повређене деце** у посматраном периоду је **9**, док **није било смртно страдале деце**.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине **22%**, деца пешаци **44%**, а деца возачи **34%**.
- Деца највише страдају у **априлу**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно су **погинула три млада лица**, односно **33%** од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 21% погинулих лица), док су **42 млада лица повређена**, што чини **35%** од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (51%).
- Млади највише страдају у **августу**.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- Укупно су **погинула два лица старија од 65 година**, што чини **22%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је **15 старијих лица повређено**, што чини **12%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 13% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (41%).
- Старији највише страдају у **априлу и новембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2025. ГОДИНУ, за територију општине Житорађа

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2025. години на територији општине Житорађа. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Житорађа и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	87,7	160	95,4	93,5	119	94,9	90,6	161	95,1
	ТВ	81,0	154	91,8	83,3	144	90,2	82,1	159	90,7
	БУС	100,0	1	91,5	87,5	111	91,2	93,2	87	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	76,8	117	81,6	84,3	107	86,6	80,6	118	85,0
	Сувозачи ПА	72,9	129	78,7	75,7	143	84,3	74,3	145	82,3
	Предње седиште ПА	75,2	124	80,4	80,7	125	85,7	78,0	134	83,9
	Задње седиште ПА	0,0	151	22,6	1,0	156	37,2	0,5	161	32,5
	Возачи ТВ	66,7	57	60,0	69,4	67	66,7	67,9	68	64,9
	Сувозачи ТВ	62,5	43	49,8	75,0	28	57,1	68,8	28	55,2
	Предње седиште ТВ	66,0	54	57,9	70,5	62	64,9	68,1	63	63,1
	Возачи БУС	35,0	62	31,8	20,8	97	38,9	27,3	89	38,1
	Сувозачи БУС	37,5	65	34,2	25,0	87	37,4	31,3	82	37,6
	Предње седиште БУС	35,7	65	32,4	21,9	96	38,6	28,3	92	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	67,7	84	65,6	66,7	111	71,7	67,2	89	69,9
	Сигурносни појас	44,1	92	46,3	66,7	39	49,0	55,7	69	49,3
	Укупно – деца	55,4	82	56,0	66,7	63	60,4	61,2	74	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		67,7	130	75,2	73,3	133	80,3	70,5	138	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	3,0	147	59,6	14,8	134	63,7	8,3	152	61,6
	Путници на мопедима	0,0	147	58,6	12,5	138	62,9	7,1	154	60,8
	Возачи и путници на мопедима	2,6	147	59,4	14,3	134	63,5	8,1	152	61,4
	Возачи мотоцикала	57,6	150	87,4	33,3	155	90,7	46,0	157	89,2
	Путници на мотоциклима	66,7	142	86,4	28,6	156	89,7	46,2	157	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	59,0	151	87,2	32,4	155	90,5	46,1	157	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	30,3	155	73,6	24,6	155	77,3	27,6	159	76,3
	Бициклисти	0,0	65	5,4	0,0	73	6,3	0,0	89	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	N/A	N/A	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	80,3
	% прелазака на ОПП	79,2	59	70,6	N/A	N/A	N/A	79,2	59	70,6
	% исправних прелазака	79,2	65	74,3	N/A	N/A	N/A	79,2	65	74,3
	% исправних прелазака деце	76,0	98	77,1	N/A	N/A	N/A	76,0	98	77,1
	% прелазака без ометања	91,0	139	94,8	N/A	N/A	N/A	91,0	139	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Мобилни телефон – путнички аутомобили.** У ЛС је употреба мобилног телефона током вожње 90,6%, што је осетно неповољније од националног просека од 95,1%, па индикатор са рангом 161 представља један од најслабијих у систему.
- **Задње седиште – путнички аутомобили.** У ЛС употреба сигурносног појаса на задњем седишту износи тек 0,5%, што је драматично ниже од просека Србије од 32,5%, због чега индикатор заузима ранг 161 као један од најкритичнијих.
- **Тешка возила – употреба мобилног телефона.** У ЛС вредност индикатора износи 82,1%, што је ниже од националног нивоа од 90,7%, па ранг 159 указује на изразито неповољну ситуацију у овој категорији.
- **Мопедиста и мотоциклиста – укупно.** У ЛС употреба заштитних система износи 27,6%, што је значајно испод националног просека од 76,3%, па индикатор са рангом 159 указује на изузетно висок ризик.
- **Возачи мотоцикала.** У ЛС употреба kacиге код мотоциклиста је 46,0%, док је у Србији чак 89,2%, па индикатор са рангом 157 показује веома ниску безбедносну праксу у овој групи.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Житорађа, У ПЕРИОДУ ОД 2021. до 2025. ГОДИНЕ

- Догодила се **укупно 151 саобраћајна незгода**, од којих су **94 саобраћајне незгоде са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 9 лица**, док је теже и лакше **повређено 120 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинула су два пешака**, што чини **22%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Није било погинулих бициклиста**.
- **Погинула су два лица на моторизованим двоточкашима**, што чини **22%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинула су два лица у ПА**, што чини **22%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор**, погинула су **4 лица**, што чини **44%** од укупног броја **погинулих лица**.
- **У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило**, погинула су **два лица**, што чини **22%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 9 деце**, док **није било смртно страдале деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **пешака (44%)**.
- **У саобраћајним незгодама погинула су три млада лица**. **Млади чине 33%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. **Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (51%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинула су два лица старија од 65 година**, што чини **22%** од укупног броја **погинулих лица**. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (41%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – скретање или прелазак“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **августу**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

+381 11 3014 409
istrazivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Националне интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Националној интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.